

Najstarejši
slovenski
dnevnik v
Ohio
Oglaši v tem
listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

E Q U A L I T Y

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
Best
Advertising
Medium

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) OCTOBER 1, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 231

VSA EVROPA V ZNAMENJU EKSEKUCIJ, REVOLTE IN KRVAVEGA TERORIZMA

Italija ruši z bombniki in mornarico cele jugoslovanske kraje. — Število usmrčenih na Češkem doseglo že 88.

EKSEKUCIJE ČEŠKIH GENERALOV, MINISTROV, PROFESORJEV IN ZDRAVNIKOV

LONDON, 30. septembra. — Evrope vesti o silnem širjenju terorizma in revolte proti nacistom. Dospela poročila naznačajo o uničenju celih jugoslovanskih krajev, ki so jih bombardirali italijanski bombniki in italijanske bojne ladje.

Nadaljnje aretacije v Češki

LONDON, 30. septembra. — Danes je bilo aretiranih in zaprtih tisoče Čehov. Aretacije so vršile kmalu nato, ko je načrta oblast dala ustreliti 24 Čehov zaradi veleizdaje in sabotaze.

Moskovski radio naznanja, da so nacisti aretirali tudi barona Konstantina von Neuratha, "protektorja" Češko-Moravske, katerega je nasledil Rainhard Heidrich, eden izmed šefov Generalata.

Radio iz Vichyja naznanja, da so bili ustreljeni kot sabotažni trije francoski "komunisti."

Ultimat srbskih četnikov

O aktih sabotaže se poroča iz Mađarske, o naraščajočem sestruvu do nasticot iz Bolgarije in o novih bitkah jugoslovanskih četnikov, ki so ubili 36 nadaljnih nemških vojakov. Srbski četniki so zagrozili nacijam oblastnikom, da jih bodo pričeli brez pardona streljati, ako bo ustreljenih ali obešenih še kaj nadaljnih Srbov.

Berlin sam priznava vlado terorja

BERLIN, sreda 1. oktobra. — Nacisti so nadaljevali včeraj svojo stranko in krvavo čistko v Češkoslovaški odnosno v Češki in Moravski, kjer so postavili ob 58 nadaljnih čeških revolucionarjev, ki so hoteli spraviti deželo izpod nacijske "zaščite."

Cvet češkega ljudstva pred puščami

Skupno število Čehov, ki jih je dal v zadnjih urah postreliti novi nemški "zaščitnik" Heydrich, znaša 88. Med včerajšnjimi usmrčenci so en vpojen polkovnik, dva žida in šest komunističnih voditeljev. Ostali niso bili politično važni.

Kakor rečeno, je bil včeraj med ustreljenimi Karel Čapek, vpojen polkovnik iz Brna. Poleg njega so bili ustreljeni Vladimir Groh, profesor na češki univerzi, univerzitetni profesor in zdravnik dr. Vojteh Jilek; podjetnik Jaroslav Plošek; lekar Jozef Melcer; uradnik Venec Sulista in drugi.

Dalje je bilo včeraj aretirani mnogo nadaljnih prominentnih Čehov, med njimi dr. Jaroslav Krejčí, bivši premier in minister pravosodja; general Jezek, minister notranjih zadev, in dr. G. Havelka, bivši minister prometa.

Terrorizem se širi

LONDON, 30. septembra. — Semkaj prihajajo iz vseh delov

ZADNJE VESTI

Izgredi so se razširili na Bolgarijo, kjer je pričela policija s hišnimi preiskavami, da izsledi nevarne elemente. Radio v Vichyju poroča, da je bolgarska policija v mestu Varni ob Crnem morju aretirala 844 oseb.

V New York je prispel s svojo ženo iz Lizbone francoski propagandist Arthur Lesser, ki je izjavil, da bo v Franciji tekom štirih mesecev izbruhnila revolucija in da maršal Petain sfalno izgublja na svojem vplivu.

Washingtonski krog pa izražajo veliko skrb radi možnosti, da se bo ameriška vlada pridružila angleški vladi v njeni grožnji, da bo napovedala Angliji Finski vojno, ako slednja nemudoma ne prenehana s svojo vojno proti Sovjetski Rusiji.

Rusko-angleško-ameriška misija v Moskvi je pričela s svojimi posveti

Pred pričekom konference se je vršil svečan obed. — Beaverbrook in Harriman tri ure in pol v razgovorih s Stalinom. — Molotov je govoril pozdravni govor in dobrdošlico, Litvinov pa je prevajal ruske govor.

(Poročilo "New York Times") MOSKVA, 30. septembra. — Konferenca treh velesil, — Rusije, Anglije in Amerike, se je pričela takoj včeraj popoldne. Ko so predsedniki vseh treh misij — Molotov, načelnik ruske misije, lord Beaverbrook, šef angleške, in W. A. Harriman, načelnik ameriške misije, izmenjali vzajemne obljube medsebojnega sodelovanja in pomoči, dokler ne bo dosežena svrha, namreč uničenje hitlerizma. Je bilo imenovanih šestero odborov, ki bodo obravnavali o specjalnih področjih te pomoči in sodelovanju.

Nato se je konferenca nemudoma lotila dela, ker Rusi žele, da se vrši stvar v "ameriškem tempu" (slovenski izraz je poročevalčev. Ured.). Harriman in lord Beaverbrook sta bila včeraj zjutraj ob 4:30 še vedno pri delu ob svojih pisalnih miza.

Svečan obed pred konferenco

Pred konferenco se je vršil svečan obed, na katerem je bilo serviranih šest vrst mesa, kaviar ter velike množine sutočevega masla in sira, kar so poplakili z vodko, madeiro, dezertom in cocktaili.

Molotov govori dobrdošlico

Prvo sejo je otvoril Vjačeslav Molotov z dobrdošlico delegatom. Dejal je: "Upam, da bo konferenca vedenja po visokih idealih, ki sta jih izrazila dne 18. avgusta predsednik Roosevelt in premier Churchill. Jaz predlagam, da imenujemo danes šestero odborov, in sicer — za armando, mornarico, zračno silo, transportacijo, za material in za medicinsko (zdravila in obvezne). Posetnikom se že sedaj obeta par ur prijetnega užitka in razvedrila. Vstopnice so v predprodaji pri članih in v trgovini Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

"Cigan baron"

Pevci in pevke "Glasbene Matice" bodo v nedeljo, 5. oktobra, pod režijo svojega dirigenta g. Antona Šubla podali komično opereto "Cigan baron" v treh dejanjih. Predstava se bo pričela točno ob 7:30 uri včeraj. Posetnikom se že sedaj obeta par ur prijetnega užitka in razvedrila. Vstopnice so v predprodaji pri članih in v trgovini Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Beaverbrook pozdravlja v imenu Anglie

Po tem kratkem in jedrnatem govoru, čigar namen je bil,

Papež želi preprečiti bombardiranje Rima

Potom Rooseveltovega odpolanca Taylorja je apeliral na predsednika, naj vporabi svoj vpliv za preprečitev bombardiranja.

RIM, 30. septembra. — Iz višokih vaticanskih virov se poroča, da je papež Pij apeliral na predsednika Rooseveltta, naj slednji zastavi svoj vpliv, da prepreči bombardiranje Rima.

Svoj apel je poslal papež predsedniku po njegovem posebnem odpolancu Myronu C. Taylorju, ko ga je sprejel v avdijenci. Papež je apeliral na predsednika zaradi nenadnega ojačanja angleških poletov nad Italijo.

Papež je izjavil Taylorju, da bi utegnil zračni napad na Rim obrniti ves katoliški svet proti napadalcem. Nadaljnje poročilo pa naznanja, da bo papež mora našel načine in sredstva, da preseli svojo rezidenco iz Rima.

VSI ZA LAUSCHETA!

Precinkt, v katerem je bil kandidat Lausche rojen in vzgojen, je oddal včeraj v ogromni večini ranj svoje glasove.

Izmed 268 volilcev, ki so volili v precinktu A, v 23. vardi, to je v domačem Lauschetovem precinktu, samo 13 volilcev ni glasovalo za Lauscheta. Od teh 13 glasov je dobil Sweeney 7, Arthur H. Day 5, sedanji župan Edward Blyth in 1 glas.

RUSI PRI-ZNAVJOPA-DEC POLTAVE

Pred Ljeningradom so vrgli Rusi naciste zopet nazaj. — O Poltavi so poročali Nemci, da je padla že 19. septembra.

Ruska poročila priznavajo danes padec mesta Poltave, ki leži 80 milj južno od mesta Harcovka v Donskem bazenu, in o katerem mesto so nacisti že 19. septembra poročali, da so ga zavzeli. Rusi pa poročajo tudi o zelo uspešnih protinapadih pred Ljeningradom, kjer so vrgli Rusi nazaj nemške napadale.

Sicer pa so imeli Rusi sčasoma vsega drugog iniciativno v svojih rokah.

V Berlinu, kjer že nekaj dni ne poročajo o nikakih zmagah, pravijo, da zaradi gotovih vzrokov še nekaj dni ne bo nobenih poročil o zmaghah.

Armade maršala Budjennija, o katerem so nacisti poročali, da je bil v Moskvi ustreljen, so še vedno intaktne in se redno umikajo, kjer je umik potreben.

Nemško poročilo naznanja, da so italijanske čete vzhodno od Dnjepra "uničile" številne ruske čete ter zajele več tisoč Rusov.

Moskovski radio naznanja, da je dospel na rusko fronto že druga skadron angleških letal in da so angleški letalci v družbi s svojimi ruskimi tovariši sestrelili včeraj 17 nemških letal.

900 ČEŠKIH PUBLIKACIJ ZATRTIH

LONDON, 30. septembra. — (ONA). — Odkar so Nemci zasedli Češko in Moravsko, so zaradi tam že 900 čeških časopisov in revij. Med zatrtimi publikacijami so vse revije, v katerih se obravnava o zgodovini, kakor tudi otroški teknik "Mali Četnar".

V nedeljo včeraj sta imela Harriman in Beaverbrook tri in pol ure trajajoč razgovor z Josipom Stalim.

LAUSCHE PORAZIL BLYTHINA Z 21,040 GLASOMI VEČINE

Vsa znamenja kažejo, da bo Frank J. Lausche naš bodoči župan.

SWEENEY JE DOSEGEL V TEKMI TRETJE MESTO

Iz kompletnih poročil vseh na večina clevelandskoga ljudstva zopet povrati "binga" ter je obetal, da bo zopet obnovil bingo, če bo izvoljen. Clevelandčani pa so pri včerajšnjih volitvah dokazali, da nočeo ne Sweeneyja, ne njegovega zdražbarstva, kakor tudi ne njegovega binga.

Lausche je včeraj dokazal, da vsebuje v svoji osebnosti silno politično moč, kajti je bil prvi mestni urad, za katerega je kandidiral, razen za mesto mestnega sodnika. Posebno veliko večino glasov pa je dobil Lausche v vardah, kjer so naseljene velike množine Slovencev.

Kandidatje za mestno zbornico

V vardah, kjer so kandidirali Slovenci za councilmane, pa je bil rezultat sledeč:

V 23. vardi kandidata Kováčič in Novak nista imela nasprotnikov.

V 10. vardi je zmagal Slovenc Pucel s 3,014 glasovi, to je z ogromno večino nad dvema protikandidatoma, katerih eden je dobil 448, drugi pa 202 glasova.

V 31. vardi sta kandidata Emil J. Crown in William Chafer.

V 32. vardi v Collinwoodu pa je bil rezultat sledeč:

Anton Vehovec	2,869
Carmen Arezone	1,700
Joseph Poznik	1,648
Thomas H. Reid	1,503
L. J. DeSantis	800
A. Hein	754
Bernard V. McGroarty	599
Fred Soeder	272
Arthur E. Boyce	79
Mirko L. Rovtar	77

Kongresnik Martin L. Sweeney, ki je trdil, da je ogromna večina clevelandskih volilcev nasprotna mednarodni politiki predsednika Roosevelta. Kakor znano, je Lausche velik Rooseveltov pristaš ter je kot tak tudi sijajno zmagal, dočim je Sweeney Rooseveltov nasprotnik, in je bil tudi temu primerno poražen.

Ljudstvo ne mara Sweeneyja ne njegovega binga

Dalje je Sweeney pogorel s svojo trditvijo, da hoče ogromno

S pogreznjenim parnikom so šle na dno ogromne množine raznih potrebščin

Predsednik Roosevelt je dal časnikarjem seznam potrebščin in materiala, ki se je nahajal na pogreznjenem parniku "Pink Star."

WASHINGTON, 30. septembra. — Predsednik Roosevelt je podal snoči na konferenci s časnikarji slednjim seznam potrebščin, ki se so nahajale na ameriškem parniku "Pink Star," kateri je bil nedavno pogrezen.

Predsednik je hotel z objavo tega seznama naglasiti veliko potrebo zaščite parnikov, ki prevažajo potrebščine, katere so prav tako potrebne obrambi Angleške kakovosti.

Na pogreznjenem parniku so se nahajale sledeče količine raznih potrebščin:

Zalogi sira, ki bi zadostoval pot edenčnemu prehrana 3,500,000 delavcem. Sir je bil produkt mleka, ki ga je dalo 2,000 krav v enem letu.

Mleko v prahu, ki je predstavljalo kondenzirano mleko 432,000 kvartov.

Kondenzirano mleko, ki je reprezentiralo enoletno molžnjo 300 krav in 1,200,000 kvartov svežega mleka.

Kri ni voda! Pomagajte nešrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovenskega pomožnega odbora!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
	\$2.00
Za Združene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge iznosne države:	
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KIJEV

Ilij Ehrenburg, ruski pisatelj, ki je bil rojen v Kijevu, pravi:

Bil sem rojen v Kijevu, in sicer na Gorbataja cesti, katero so imenovali tudi Instituska.

Človek je vedno privezan na svoj rojstni kraj. Prej sem se malokdaj zmislil na Kijev, danes pa mi je zmerom pred očmi s svojimi vrtovi ob reki Dnjeper, s svojimi strmimi ulicami, drevesi in veselimi množicami na Kreščatik bulvarju.

Kijev je označen za "mater ruskih mest." Kijev je zibel naše kulture. Ko so se Hitlerjevi predniki še potepali, odeti v živalske kože, po gozdovih, je šla slava Kijeva že v šir in dalj. Kijev je prisostvoval rojstvu konceptije zakona. Kijev je bil dom vseh lepih umetnosti.

Zdaj pa teptajo po starodavni ploščadi kijevskih ulic bastardi iz Berlina. Po ulicah mesta Jaroslava Modrega se motovilijo pijani Hitlerjevi S. S. možje, člani Hitlerjeve elitne garde. V kijevskih šolah so privezani konji; barbarski nasilniki onečaščajo kijevske muzeje.

Pražničen in bogat, je Kijev vedno omamljal in privabil gladne divjake. Kijev je bil že često porušen. Bil je že često požgan, toda vselej se je zopet dvignil in vstal. Ime zavojevalcev in zasluževalcev Kijeva je bilo že davno pozabljen, Kijev pa je ostal nesmrten.

Kri Kijeva je zapečatila vezi ukrajinske in ruske usode. Žalost ukrajinskega ljudstva je danes žalost vsega sovjetskega naroda. Žene v daljni Sibiriji in Kavkazu misijo s hrepenenjem na krasni Kijev.

Ko sem letos obiskal Kijev, sem komaj spoznal svoj rojstni kraj. Na periferijah mesta so se pojavili novi bloki hiš. Okraj Lipki je postal en sam cvetoči vrt. Na kijevski univerzi se bavijo sinovi in hčere ukrajinskih kmetov s kompasi in laboratorijskimi instrumenti. Pred njihovimi očmi se je odpril nov svet.

Napočil bo dan, ko bomo doznali za čudoviti epos kijevske obrambe. Vsak kamen v Kijevu bo spomenik njegovim junakom.

Ljudska garda se je borila ob strani vojakov sovjetske armade, dokler niso zalučali bramborci svojih zadnjih granat in steklenk z gorljivo tekočino med goseničje kolesje nemških tankov. V samem osrčju Kijeva, na vogalu Kreščatik in Sevcenko ulic, so treskale granate naših bramborcov v kolone nemškega vojaštva. Napočil bo dan, ko bomo doznali, koliko so doprinesli bramborci Kijeva za obrambo svoje domovine. In takrat bomo rekli: "Izgubili so bitko, toda pomagali so izvojevati zmago!"

Tudi leta 1918 so Nemci dirjali in galopirali preko Kreščatika. Njihovi častniki so ubijali in obešali naše četnike ter se prenažrli v obilnosti dežele. Toda kmalu so morali bežati za svoje dragu življenje. Spominjam se jih, bežeče po Bibikov bulvarju. S težavo so pobegnili s svojim življenjem. Njihovi sinovi pa ne bodo...

"Mi bomo maščevali Kijev!" Tako pravijo in se zaklinajo bramborci Ljeningrada in Odese, junaki Smoljenska, Novgoroda in Hersona.

Jesenski vetrovi tulijo. Ruski gozdovi se redčijo; prav tako se redčijo nemške divizije.

Nemci v Kijevu — neznosna misel! Toda plačali jim bomo z obrestmi vred, tako da se bodo otroci njihovih zgražali ob samem imenu — Kijev.

Kakor Feniks, tako se bo tudi Kijev dvignil iz svojega pepela. Žalost je olje kognju sovraštva; sovraštvo pa dyiga upanja in nade.

BOLGARI BODO OBRAČUNALI S KRALJEM.

Kakor poroča transoceanska agencija ONA, je izjavil Kosta Todorov, vodja bolgarske agrarne stranke, ki prebiva v Londonu, da bolgarsko ljudstvo komaj čaka trenutka, da obesi svojega izdajskoga kralja Borisa.

Todorov trdi, da je danes v koncentracijskih taboriščih Bolgarije nad 10,000 bolgarskih političnih jetnikov. Obsojajoč "kvinslinskoga kralja," pravi Todorov, da ima bolgarsko ljudstvo dovolj poguma, da obračuna s kraljem Borisom, ki je izročil Bolgarijo Hitlerju v dar. Bolgarsko ljudstvo je izpostavljen dnevno mukam od strani gestapoovcev in njihovih bolgarskih plačancev. Ogromna večina

bolgarskega ljudstva smrtno sovraži Hitlerja in njegovo toplo gangsterjev in tatov. Med bolgarskimi kmeti vre in podtalne organizacije rastejo kakor gobe po dežju.

UREDNIKOVA POŠTA

Izredna prireditev

"Round Table Discussion" v Slovenskem delavskem domu

Chardon, Ohio.

"Progresivne Slovenke Amerike" slovio od vsega začetka radi svojih zanimivih in izrednih priredb. Vse, kar si omislijo naše napredne žene in dekleta, ima na sebi nekaj svojevrstnega, nekaj novega in predvsem nekaj koristnega.

Tako bomo imeli prihodnjo nedeljo, dne 5. oktobra, ob pričakovanju naše letne konference zanimivo in za naše razmere neizmerno važno razpravo o naši drugi generaciji in kaj storiti zanj in za nas v svrhu lepšega razumevanja in harmonije v našem vsakdanjem življenju. V to razpravi bodo posegli slednici: Vera Candon, psihološka veščkinja clevelandskega šolskega odbora, ki ima vsled stalne dotike z mladino tujezemskega izvora, globok vpogled v njih probleme; dalje Vatro Grill, slovenski časnikar, odvetnik in kulturni delavec, ki ima vsled stalne dotike s starejšimi našimi priseljenci, kakor tudi z njihovimi otroci, mnogo prilike spoznavati njih vsakojačne probleme; dalje naša glavna tajnica Josie Zakrajsek, ki se v svojih društvenih aktivnostih mnogo giblje med mlajšo in starejšo generacijo in torej pozná njih vrline in slabosti in končno John Alden, ki bo prispeval k diskuziji vsej svojega opazovanja naših razmer, kot neprizadet opazovalce.

Razgovor zgoraj imenovanih bo trajal 45 minut, nakar bo na razpolago občinstvo celih 45 minut, da stavi vprašanja.

Cela nedeljska prireditev o-

beta biti zelo zanimiva, raznoljčna in podučna.

Od 1. do 2. ure bo registracija konferenčnih prisotstvočih članov, nato bo sledil govor naše prve glavne tajnice Mary Duranove o napredku "Progresivnih Slovenk". Temu bodo sledila poročila naših krožkov in splošna razprava, kako zboljšati in razširiti našo organizacijo.

Ko bo prvi del programa, ki se tiče notranjega delovanja "Progresivnih Slovenk", zaključen, kar se pričakuje, da bo izvršeno do 3. ure popoldne, bo sledilo pol ure odmora, nakar bo ob 3:30 otvorjen program za splošno občinstvo, s preje omenjeno razpravo, ali takozvanim "Round Table discussion".

Po razpravi in javni debati bo ob 5:30 servirana okusna večerja za sveto 50c krožnik. Ob 8. uri bodo pričeli pa Malovasichoviigrati za ples, h kateremu bo 35c vstopnine.

Članice in prijatelji "Progresivnih"! V nedeljo je naš dan, dan katerega bomo posvetile razmisljanju, kako ustvariti idealnejše razmere v naših našelbinah, s tem, da proučimo naše vrline in slabosti ter doženemo, kako bi se dalo ustvariti iz njih in vspričo njih čim večje blagostanje za nas in naše otročke.

Celotna prireditev bo pod krovom Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Torej na svidenje v nedeljo, 5. oktobra!

Mary Ivanusich

Eppichov triumf

Postavila se je Zveza kulturnih društev pri Slovenskem delavskem domu! Izpeljala je

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.
REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,
AND MARCH 3, 1933.

of the "ENAKOPRAVNOST" published daily, except Sundays and Holidays at Cleveland, Ohio, for October 1, 1941, State of Ohio, County of Cuyahoga, etc.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared William A. Sitter, who, having been duly sworn according to law deposes and says he is the business manager of "Enakopravnost" and that the following is, to the best of his knowledge and belief a true statement of the ownership, management, and if a daily paper, the circulation etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher—The American - Jugoslav Printing and Publishing Company, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Editor—Anton Sabeo, 6231 St. Clair Ave.

Managing Editor—none.

Business Manager—William A. Sitter, 6231 St. Clair Ave.

2. That the owner is: If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.

American Jugoslav Ptg. and Pub. Co., 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio Frank Ogar, 6401 Superior Avenue, Cleveland, Ohio

Vatro J. Grill, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

William A. Sitter, 271 E. 210th St., Euclid, Ohio

Anthony Strifot, 19501 Lorcher Ave., Euclid, Ohio

Ladislav Brantl, 3975 E. 116th St., Cleveland, Ohio

Jacob M. Brunskol, 1421 Wilcox Ave., Joliet, Ill.

Joseph Merhar, 6831 Superior Ave., Cleveland, Ohio

John Renko, 955 East 76th St., Cleveland, Ohio

John Zupanc, 1059 Addison Road, Cleveland, Ohio

Joe Henigman, 19860 Ormiston Avenue, Cleveland, Ohio

Frank Korac, 18525 Neff Road, Cleveland, Ohio

Frank Cerne, 6401 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

Joe Papish, 6421 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

Mary Vavpotic, 270 East 185th St., Cleveland, Ohio

Joe Kompare, 1600 Saracan Road, Cleveland, Ohio

Anton Janovich, 14017 Darwin Ave., Cleveland, Ohio

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities are:

None

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given: also that the said two paragraphs contain statements, embracing affiants' full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 5756.

WILLIAM A. SITTER, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1941.

John N. Rogel, Notary Public (My Commission expires February 25, 1943)

svoj Eppichov koncert triumfalno, otvorila sezono z nabito polno dvorano. Prišli so od bližu in daleč; prišli so iz vseh delov Clevelandu! Vsa čast njim, ki so na ta način pokazali, da delavci Eppichovo delo med nam.

Ocenil ne bom programa — bil je zadost bogat za vse našo, ki so burno aplavirali vsak njegov nastop — presenetil je marsikoga v drugem delu v svojem resnem delu — glasbi. Sodelovali so člani Glasbenih Matice in za nas nova skupina pod občajnico vodstvom Malečkarja.

Sodelovali so pa najbolj širša javnost in posamezne kulturne skupine. Ker sem drugi že preje omenjam, naj še dodam, da se je tudi pevski zbor "Sloga" iz St. Clairja korporativno udeležil.

Poznamo jih kdo so in kaj so že lepega prednesli na oder, torej edino poseb njih pomladanski koncert je ono, kar lahko vrčamo v milo za draga.

In to bomo tudi storili.

Najbolj razveseljiv pa je bil menda pojav udeležbe samih starih korenin. Človek jih je kar gledal in pogrelo je okrog srca, ko si videl ne samo tukaj onega tam živela, ampak toliko, da nini niti imel prilike vsem prav po starci prijateljski šegi seči v roke in izreči pošten "halo Jože"! Dokler je še toliko pionirjev med nami, dokler bo vel tak duh med nami, toliko časa se nam ni treba bati, da bo naše kulturno udejstvovanje nehalo.

Ne morem, pa ne morem kar mimo iti. V sodelovanju so se odlikovali: Mrs. A. Simčič, F. Plut, L. Belle, Nosan in Lencel, 2641 S. Millard Ave. Chicago, Ill.; L. Gradišek, 3618 W. 27th St., Chicago, Ill.;

PAUL KELLER:

4

CVET NAŠE VASI

ROMAN

"Zakaj pa ne bi bil pošten človek?"

Mina je odvrnila potro:

"Ce očeta ni pri hiši, je s fanti težko. Komaj leto je imel Tone, ko so nam oče umrli. Bernard pa je bilo tri leta."

"Tone je prav živahen, Bernard pa tih deček, ki gre večkrat h gospodu župniku."

"Župnik in mati bi rada, da bi bil Bernard duhovnik. Drugo leto pojde v gimnazijo, kar v četrto. Za prve razrede ga pripravljajo gospod župnik."

"Bržkone sta bili tudi vi, gospodiča, v mestni šoli?"

"Da, tri leta."

Nato je prišla mati. Nerodno in plaho je pozdravila učitelja. Novak ji je povedal o Tonetovi sudeležbi pri nameravani mladinski zvezi. Ne da bi sedla je odvrnila žena:

"Vprašajte Mino; jaz teh reči ni ne razumem." Potem mu je dejala, če bi popil čašico kave, in brž odšla v kuhinjo.

"Iznikajo se," si je dejal Tone v svojem kotu. "Le zakaj so se šli prej posetas?"

Novak se je začel pogovarjati z Mino o mladinski zvezi. Še enkrat ji je razložil smernice zvezne in jo vprašal za mnenje.

Pa mu je smehljava se dejala:

"Zdaj bi pa jaz rekla: vprašajte mater, jaz vendar ne razumem teh reči!"

"Tudi ta se iznika," si je misil Tone v kotu. A Mina se ni izmikala.

"Nikar mi ne zamerite, gospod Novak, marsikaj, kar je v vaši šoli, se mi zdi nenavadno. Seveda sem vse zvedela od Toneta, ta je pa velik bahič v čenča."

Prisluškovač v kotu je stisnil in prisegel divje maščevanje.

"Toliko svobode je v vaši šoli."

"Ali je svoboda kaj slabega?"

"Ne vem, vendar mislim, da se pri fantih izcimi v nesramnost."

"Zal mi je, da tako rečete, gospodiča. Ali je vaš brat Tone nesramen?"

"Je!" je odvrnila Mina.

"Ni!" je zatulilo v kotu.

Oba sta se prestrašila. Tone se je prikazal iz kota.

"Le čakaj, Mina, kaj me tako špecaš! Le čakaj, tistega bahiča ti bom že poplačal! Gospod učitelj, nikarte je poslušati!

Rajš pojrite v kuhinjo k materi. Pravkar melje kavo in tedaj je zmeraj dobre volje."

Ker je Mina grožeče vstala, je slutil Tone, da ni varno čakati na nadaljnja razmotrovanja, marveč je bolje, da se s skokom skozi okno odstrani. Spravil se je v kuhinjo, kjer je mati mlela kavo.

Pritoževal se je radi Mine. Dejal je, da ga je koj, ko je učitelj prišel, izgnala iz sobe. Pa da je nato spet malo prilezel skozi okno in lepo vlijudno sedel za omaro. In da je slišal, kako ga je Mina obrekovala in ga učitelju spečala. S posvkami ga je nazivala. In tega ni maral prenatisati, pa ga je še enkrat vrgla ven, pa zdaj niti ne, kot se spobi, skozi vrata, marveč skozi okno. Tega pa on ne dopušča in mati naj se ojunačijo, gredo v sobo in naj s pestjo udarijo po mizi in rečejo: "Strela božja, kdo je gospodar te hiše? Jaz! Mina, prepovem ti, da rečeš o mojem sinu Tonetu, da je neu-

men! In pristopil bo, kot drugi predsednik k mladinski zvezi

"Mi bomo" — pa konec besedi!

In kdor črhne še kakšno, mu že posvetim!" Mati je plaho, a ljubeče zrla besnega fanta.

Nazivlje Mini je bil njen ljubljeneč;

še pri prsih ga je imela, ko je oče umrl. S pokopalšča je moral tedaj naravnost k zibelki,

kjer je vekal lačni malček. Tako

svetral spomin v nobeni ženski nikoli ne ugasne. Zato je zdaj nežno pogladila dečka po laseh.

"Ali greste in zaropotate, ma-

ti?"

"Tone, kar pusti!" Spet ga je pobožala. Tedaj je odšel Tone na prag in si misil: "Z materjo ni nič. Bom moral že sam obračunati z Mino." Med tem je dejala Mina učitelju:

"Ali je bila to svoboda ali nesramnost?"

"Prednost, drznot, če hočete, nagajivost — v vsem pa mladost."

"Milo presojate."

"Ali je bil vaš učitelj, moj prednik, tako strog?"

"Dober je bil, a tudi strog. Na noben način ni mogel prenesti predpravnosti in nagajivosti. Zelo dober učitelj je bil."

Novak je prikimal in dejal:

"Vem; izvrsten učitelj je bil. Zelo trpi, ker so ga pregnali iz sole."

"Saj ste mu pustili stanovanje v šoli?"

"Razen ene sobe zase. Več ne potrebujem. Kaj bi z velikim stanovanjem? Še pohištva nima toliko."

"Niste iz bogate hiše?"

"Nikakor, gospodiča. Še noben bogataš ni bil učitelj. Prej gre kamela skozi uho šivanke, ko bogataš v ljudsko šolo. Pa je veliko takih učiteljev, ki so imeli dovolj v glavi za visokošolski studij, pa premalo v očetovi mošnji. Jaz, kot najmlajši od šesterih otrok v dove, sem se izšolal za učitelja iz tega, kar si je mogla pritrgati moja mati, ki je bila postrežnica, in iz tega, kar sta mogla prispevati starejša dva brata od svojega rudarskega in mizarskega zasluga."

"To je vse zelo hvalevredno," je dejala Mina.

"To pa! — A da govorimo spet o vašem starem učitelju, ki ga tako spoštuje — zadnjemu je prosil, naj mu vendar dovolim, da še kako urico poučuje v šoli. — Zgodbe sv. pisma. — Koj sem bil zadovoljen, saj — nebo je visoko, nadzornik daleč, prosta ura pa tako krasna! Lepo jutro je bilo. Sedel sem na vrtu, da bi popravljal naloge. Pa nisem dolgo popravljal. Moral sem poslušati starčka. Pa me je videl in ga torej nisem na skrivaj poslušal. Tudi on me večkrat posluša, ko poučujem. Ah, kako lepo je bilo! Govoril je o egiptovskem Jožetu, ko so ga bratje prodali. Kako je to stari mož podajal! Ne ko katehetje — ko pesnik je bil, ko kak prerok! Kako je opisoval gorje prodanega dečka, ko odhaja pisana karavana, kako izginjajo domaći hribi in kako deček hrepeneče izteza roke tja, kjer je šotor starega očeta.

Zivo, lepo, ganljivo je bilo.

In potem, ko se je prvkrat znotrilo, kako so se blesteli odsevi taboriščnega ognja po samotni puščavi. Mrzlo je pihal veter v pustinji, mrki trgovec s sužnji je prišel še enkrat, pretipal ude svoje nove robe in preračunal,

ali si bo z njim pridobil sto srebrnikov. Pa se je ujetnik bridič spomnil, da zdaj ni več človek,

da je ko domače živinče, blago,

ki ga kupiš in spet proda!

Dovomine ni več, očeta ni več, vse

je tuje in mrzlo. Le luna na nebuh je še zmeraj ista, le ona pozna njegovo bolest in obseva tudibrene solze njegovega starega očeta. — Glejte, gospodiča, ki je takole govoril stari mož, so se mi zares orosile oči in otrokom bržas tudi. Ni me sram priznati. Menim, da noben pouk ne more biti boljši, vsaj ne te vrste, da bi človeku tako segel v srce."

"Izvrsten učitelj je bil," je dejala Mina.

"Človek bi dejal, da morajo priti iz stare šole takega moža samo prav dobrí ljudje."

Mina je zavzdihnila:

"Tako bi človek menil, res!"

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče? Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Novak je nadaljeval:

"Potem sem staremu možu izsrečačestital. Dobro mu je delo v prosil me je, naj mu še večkrat prepustim kako urico, kar sem mu rad obljudbil. 'A računstva nikar,' je smehljava se do dal starček, 'zakaj takih čudovitih nalog, kot je bila ona o brivcu, ki ste jo vi zadnjici nastavili, ne bi mogel dati.' Pa je koj skromno pripomil: 'Take naloge so dobre, naše v starši šoli niso bile uporabne za življenje.'

Mini je bilo prijetno pri tem razgovoru.

"Ali bi mi hoteli povedati, kakšna bi bila tista naloga o brivcu?"

"Ha," se je zasmehjal učitelj, "to sem si sam sestavil. Torej, če vas zanima, takole je bilo: Neki človek v mestu si je mamil: Če hočem biti pravi mestni gospod, se moram vsak dan obrati. Pa je šel vsak dan k briv-

cu. Za pot tja in za pot nazaj je časi se je povrnila k mizi. "Gosporabil 10 minut. Če je dotični spodiploma," je nekam klavorno človek hodil od dvajsetega do vprašal Novak, "ali menite, da sedemdesetega leta takole k brivcu in če računamo delavnik po deset ur, koliko delovnega časa je potratil mož za brivca?"

"Devet sto dni ali približno poltretje leto," je zadonelo iz kota.

"Lej ga zlomka, že spet je tu!" je osupnil Novak.

"Kje pa si?" je rezko vprašala Mina.

"Za omaro! Saj ti tako ne bi rešila naloge, pa sem ti jo kar jaz povedal!"

Mina je vstala in se približala omari. Pa je bilo okno odprtoto — in je bila brez moči. Po-

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

"Oh," je odvrnil Tone, "da se gresta šolo; najprej sta imela zgodbe, zdaj pa računata, še malo, pa bosta kaj zapela." "To stori, kar sem ti naredila," ga je opozorila mati. Tedaj je pristopil Tone k odprtemu oknu in zavpil v sobo:

"Mina, nikoli se ne daj obrati, bo izgubila poltretje leto svojega življenja. Od danes naprej si bom pustil brado rasti pa

di lase ko Samson. Prosim, ki

(Dalje na 3. strani)

Kri ni voda! Odprti roki, odpri srce, otraj bratovske solz. Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora?

Bančni uradi v vseh delih Cleveland in okolice
SKRAJŠANO POREČILO STANJA

24. SEPTEMBRA, 1941

PREMOŽENJE

Gotovina na roki in drugih bankah	\$173,042,892.65
Vladni obligacije Zedinjenih držav direktno in popolnoma jamčene, manj amortacijske rezerve	160,957,597.06
Državni, municipalni in drugi bondi ter investicije, vstevši delnice v Federal Reserve banki odstevši rezerv	10,034,658.50
Posojila, odbitki in predjemci odstevši rezerv	166,268,466.86
Bančno poslopje (vstevši investicije in drugo imovino indirektno zaznamovano kot bančno poslopje) odstevši rezerv	6,020,617.17
Druga zemljišča (vstevši investicije in drugo imovino indirektno zaznamovano kot zemljišča) odstevši rezerv	3,814,366.23
Druga posestva, odstevši rezerv	2,355,652.71
Obveznosti klijentov na sprejetja izposlovana na tej banki	31,429.09
Obveznosti klijentov na posojilna izkazila	2,025,000.00
Skupaj	\$524,553,680.27

OBVEZNOSTI

Delniške note	\$ 12,200,060.00
(podprtje vlogam in drugimi obveznostmi)	
Delniški kapital	13,800,000.00
Prebitek in nerazdeljen	
čebelik	7,773,089.89
Rezerva za nujne	
plačitve	1,009,626.59
Fond za plačitve kapitalne note	86,235.63
	34,868,952.11

VLOGE

Na zahteve	\$271,620,450.80

<tbl_r cells="